

Madis Org
madis@cumo.ee

Teie 27.06.2022

Meie 07.07.2022 nr 7.1-2/22/14299-2

Kavandatavast projektist riigitee nr 10 ja 60 teemaal ja kaitsevööndis

Olete küsinud Transpordiametilt arvamust projekti koostamiseks, milles kavandatakse tehnovõrkude ehitust riigi põhimaanteega nr 10 Risti – Virtsu – Kuivastu – Kuressaare km 39,58-44,67 rööpkulgemisel ja ristumisel ning riigi tugimaanteega nr 60 Pärnu-Lihula km 55,27-56,12 rööpkulgemisel elektri maakaabelliini (edaspidi tehnovõrk) rajamiseks Lääneranna vallas Pärnu maakonnas, osaliselt riigitee piirides (teemaal) ja tee kaitsevööndis. Kirjale on lisatud umbmäärane asukohaskeem, millest ei selgu täpsemat paigutussoovi.

Selgitame, et Transpordiamet täidab omaniku ülesandeid riigiteede osas (EhS § 92 lg 6) ning peab tagama teehoiu korraldamise, teede toimimiseks vajalike rajatiste ja teede korrashoiu, et tagatud oleksid tingimused ohutuks liiklemiseks (EhS § 97 lg 1). Ehitise kaitsevöönd on ehitisealne ning seda ümbritsev maa-ala, mis on vajalik ehitise toimimiseks ning kaitsevööndis kehtivatest piirangutest võib kõrvale kalduda ehitise omaniku nõusolekul, kui see ei vähenda ehitise ohutust (EhS § 70). Teehoiuna käsitletakse tee ehitamist, korrashoidu, kavandamist, teekasutuse korraldamist, tee kaitsevööndi hooldamist, tee projekteerimist ning haldamisega seotud muud tegevust.

Lähtuvalt EhS § 70 lg 2 p 1 on ehitise kaitsevööndis keelatud ohustada ehitist ja selle korrakohast kasutamist. Kui kavandatakse tehnovõrkude rajamist tee piirides on tee omanikul õigus määrata nõudeid (sh mõõtudele, tehnoloogiale jne) § 99 lg 3.

Võttes aluseks ehitusseadustiku (EhS) § 70 lg 2 ja lg 3, § 72 lg 1 p 5, § 92 lg 6 ja § 99 lg 3 ning Transpordiameti põhimääruse ja lähtudes majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määruse nr 106 „Tee projekteerimise normid“ lisast „Maanteede projekteerimismid“ **esitame nõuded** elektrirajatiste (edaspidi tehnovõrk) projekteerimiseks ning ehitamiseks riigitee piirides (teemaal) ja tee kaitsevööndis.

Tehnovõrkude projekti koostamisel riigiteede teemaal ja kaitsevööndis palume arvestada alltoodud asjaolude ja nõuetega:

1. Projekti koostamisel juhendada Transpordiameti juhendist: [Nõuded tehnovõrkude teemaale paigaldamise kavandamisel](#).
2. Riigitee nr 10 teelõik km 43,010-50,127 oli pindamistöde objekt 2020. aastal. Tuleb arvestada, et töödele kehtib garantii 3 aastat alates tööde vastuvõtmise kuupäevast 2020. aastal ning riigitee konstruktsioonide ja rajatiste kahjustamine peab olema välistatud.

3. Transpordiametis on kooskõlastamisel Leonhard Weiss OÜ töö nr 10393 „PEJ keskpinge-kaabid. Kirikuküla, Valuste küla, Alaküla ja Lihula linn, Lääneranna vald, Pärnumaa“.
4. Arvestada riigiteede protokolliliste katastriplaaniliste piiridega. Geodeetilisel mõõdistamisel palume eeltooduga arvestada ning vajadusel kontrollida teemaa piirinaabrite piiripunktide ja maaüksuste piiride õigsust piiriprotokollidel ja plaanidel kui mõõdistus ei ole tehtud L-EST-is.
5. Kavandades tegevust riigitee maaüksuse piirides tuleb geodeetilised uuringud teostada vastavalt Majandus- ja taristuministri 14.04.2016 määrusele nr 34 „Topo-geodeetilisele uuringule ja teostusmõõdistamisele esitatavad nõuded“ ja Transpordiameti peadirektori 13.05.2008. a. käskkirjaga nr 102 kinnitatud juhendile „Täiendavad nõuded topo-geodeetilistele uurimistöodele teede projekteerimisel“ (<https://transpordiamet.ee/maanteed-veeteed-ohuruum/tee-ehitus/juhendid#projektide-vormistam>). Lisaks teerajatiste mõõdistamisele peab geodeetilisele alusplaanile kandma ka kõik liikluskorraldusvahendid (liiklusmärgid, pörkepiirded jne).
6. Projekt tuleb koostada vastavuses konkreetse tehnovõrgu projekteerimisnormidele, standarditele ja Tee projekteerimise normidele (EhS § 99 lg 4). Teega paralleelsed tehnovõrgud kavandada üldjuhul sellisele kaugusele, mis tagab tee toimimise ja et ehituse käigus ei kahjustataks tee muldkeha ega tee koosseisus olevaid muid rajatisi (kraavid, truupid, liiklusmärgid jne).
7. **Teega rööpsid tehnovõrke võib teemaale kavandada ainult tee toimimise vajadusest (sh. teede laiendamine, liikluskorraldusvahendite paigaldamine, kraavide rajamine/puhastamine, teemaa hooldamine jne) üle jääva vaba teemaa olemasolul. Mitte kavandada uute tehnovõrkude paigaldamist maantee muldkehasse ja rajatistesse piki teed.**
8. **Piki teemaad Tehnovõrgu kavandamisel tuleb projektis kaaluda alternatiivseid lahendusi ning välja tuua põhjendused miks on vaja Tehnovõrk kavandada teemaale ja kas puudub tehniliselt ning majanduslikult otstarbekam lahendus.**
9. Kõik maa-aluste tehnovõrkude ristumised riigiteedega, riigiteelt algavate kohalike teedega ja mahasõitudega kavandada teemaa piirides kinnisel meetodil, suundpuurimisega ning võimalikult täisnurga all (70°-110°). Läbiviik tee muldkehast teha vähemalt 2,2 m sügavusel ümbritsevast maapinnast. Juhul kui ehitusgeoloogilised andmed puuduvad arvestada puurimiskaeviku paigutamisel mulde varisemisnurka 1:1 (sügavus: kaugus teest), et vältida maantee mulde, katendi ja rajatiste kahjustamist.
10. Teemaal, sh riigiteega ristumistel paigaldada tehnovõrgud kogu ulatuses kaitsehülssi.
11. Teekonstruktsioonide kahjustamine on keelatud; ehitustehnikaga manööverdamine maanteel, sh mulde nõlvadel ei ole lubatud.
12. Projekti koosseisus esitada iga riigiteega ristumise kohta ristmevälja joonis, millel on näidatud riigitee, transpordimaa piir, tehnorajatise asukoht, sügavus või kõrgus maapinnast (sügavused ka truubi või kraavi põhjast), puurimiskaevikute asukohad. Mõõtahelad siduda riigitee teljega.
13. Erandjuhul, kui kinnine meetod ei ole teostatav, tuleb lahtisel meetodil tehnovõrgu maanteest risti läbi või maantee muldesse kavandamist põhjendada ja maantee mulde, rajatiste ning katendite taastamiseks koostada teeprojekt.
14. Riigitee ja/või mahasõitude taastamise projekteerimisel tuleb lähtuda „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“ (MKM 09.01.2020 määrus nr 2), tee ehitamise kvaliteedinõuetest ja projekteerimisnormidest (EhS § 96 lg 3, § 99 lg 4) ning Transpordiameti juhenditest (<https://transpordiamet.ee/maanteed-veeteed-ohuruum/tee-ehitus/juhendid>). Avalikult kasutatavatele teedele projekti koostamiseks ja ehitamiseks on nõutav vastava tegevusala kvalifikatsioon (EhS § 24) ning projekteerimistingimused riigiteedele annab Transpordiamet.

15. Projekteeritav ja ehitatav tehnovõrk peab vastama ehitusseadustikust tulenevatele normidele ning ei tohi ehituse ajal ega kasutusele võtu järgselt seada takistusi liiklusele, tee ja teerajatiste teehoiule (korrashoiule) või sademe- ja pinnasevete ärajuhtimisele riigitee transpordimaalt ega kaitsevööndist.
16. Tööde kavandamisel teemaal paiknevate teiste tehnovõrkude kaitsevööndisse tuleb saada nende valdajatelt EhS § 70 lg 3 kohane nõusolek.
17. Projektis näha ette tehnovõrkude paigaldustöödega rikutud maa-ala korrastamine, demonteeritud paigaldiste/rajatiste utiliseerimine ning kahjustatud riigitee rajatiste, kraavide, truupide, mulde ning teekatte taastamine.
18. Projektjoonised koos seletuskirjaga esitada Transpordiametile MicroStation või AutoCad formaadis L-EST-97 koordinaatsüsteemis, geodeetilisel alusplaani M 1:500/M 1:1000 elektroonselt e-posti aadressil maantee@transpordiamet.ee. Projektile lisada teemaa kasutusõiguse ala plaanid.
19. Taastatud teekonstruktsioonidele tuleb tehnovõrgu omanikul anda 5-aastane garantii. Garantii hõlmab mistahes defekte, vigu või muid (varjatud) puudusi, mis on tekkinud seoses Tehnovõrgu rajamisega. Tehnovõrgu omanik kohustub likvideerima või tagama nimetatud defektide, vigade või muude (varjatud) puuduste likvideerimise omal kulul Transpordiameti poolt esitatud nõudes määratud tähtaja jooksul.
20. Teehoiutööde (korrashoiutööde) tsoonis tuleb tehnovõrgu omanikul aktsepteerida teehoiutöödega seotud tegevusi.
21. **Tehnovõrgu omanik peab** enne projekti realiseerimise asumist esitada Transpordiametile vormikohase taotluse koos projektiga kooskõlastatud kasutusala plaani(de)ga teemaale tehnovõrgu ehitamiseks isikliku kasutusõiguse (IKÕ) lepingu sõlmimiseks (vorm saadaval www.transpordiamet.ee – Maanteed, veeteed, õhuruum – Juhendid – Riigimaade kasutus – tehnovõrgud – *Taotlus teemaale tehnovõrgu ja -rajatise ehitamiseks ja talumiseks vajaliku isikliku kasutusõiguse seadmise lepingu sõlmimiseks*). Sõlmitud leping on aluseks teemaal projektikohaste tööde teostamiseks vajaliku liiklusvälise tegevuse loa väljastamiseks.
22. Ülalnimetatud punktides kirjeldatud põhimõtted peavad kajastuma ehitusprojekti seletuskirjas ja joonistel. Käesolevad nõuded lugeda projekti lahutamatuks osakslahutamatuks osaks

Juhime tähelepanu, et projektikohaste tööde teostamiseks riigitee teemaal (transpordimaal) ja ehitamiseks tee kaitsevööndis peab ehitaja taotlema Transpordiametilt enne töödega alustamist liiklusvälise tegevuse loa. Taotluse vorm on saadaval <https://www.transpordiamet.ee/uudised-ametist-ja-kontakt/dokumendid/blanketid> jaotisest „Tööd ja piirangud maanteel“. Loa taotlusele tuleb lisada ehitusaegse liikluskorralduse projekt. Vajadusel lisada ajutiste mahasõitude (kuuluvad peale tööde lõppu likvideerimisele) asukohta plaan. Ajutise liikluskorralduse kavandamisel tuleb juhendada majandus- ja taristuministri 13.07.2018 määrusest nr 43 „Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“.

Selgitame täiendavalt, et Transpordiamet ei näe võimalust trassi rajamiseks konkreetses asukohtades riigile kuuluvale transpordimaale kuna puudub vastav vaba teemaa. Palume kaaluda trassi koridori paigutust riigiteest nr 10 Lihula poole, näiteks kasutades KOV teedevõrku, olemasolevaid tehnovõrkude koridore või vana raudtee trassi.

Konkreetsesse asukohta riigile kuuluvale transpordimaale trassi lubamine oleks vastuolus kehtiva seadusandlusega, mille kohaselt Transpordiamet peab tagama riigiteede ohutu liikluskeskkonna ja teehoiu toimimise, sh teede projekteerimise, ehitamise ning muude kõnealuste tegevuste elluviimiseks vajalike toimingute realiseerimise võimalused. Samuti ei tohi Transpordiamet riigivara valitseja volitatud esindajana anda Riigivaraaseaduse alusel riigivara kasutamiseks, kui selle kasutada andmisega tekib riigile kahju või kui kasutamiseks andmine raskendaks oluliselt selle varaga seotud riigivara otstarbekohast kasutamist või muudaks selle võimatuks.

Järelevalvet „Ehitusseadustiku“ ja „Liiklusseaduse“ ning esitatud nõuete täitmise üle riigitee ja selle kaitsevööndi ulatuses teostab Transpordiamet sama seadusega kehtestatud korras.

Käesolev otsus jõustub teatavakstegemisest ja selle peale on võimalik esitada vaie Transpordiametile haldusmenetluse seaduses või kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul.

Käesolevad nõuded kehtivad 2 aastat, peale mida tuleb nõudeid uuendada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiit Harjak

juhtivspetsialist

projekteerimise osakonna taristu kooskõlastuste üksus

Lisa: e-kiri, esialgne trassi plaan

5184315, Gunnar.Magi@transpordiamet.ee